

עבודת חקר צילום סטילס י"ב תשפ"א

נשים וטבע

מגישה: שלי קפלן

תוכן עניינים

מבוא	2 עמוד
סקירת ספרות	2 עמוד
פרק מתודולוגיה	4 עמוד
● הצגת הצלמים:	
● מרקו דה וול (Marco de Waal)	4 עמוד
● רניה מטר (Rania Matar)	5 עמוד
● תמרה דין (Tamara Dean)	6 עמוד
ניתוח 3 צילומים	7 עמוד
יישום - יישום עבודת החקר בסדרת הצילום	19 עמוד
2 תמונות מחווה	20 עמוד
סיכום	22 עמוד
ביבליוגרפיה	23 עמוד

מבוא

סדרת הצילום שלי עוסקת בחיבור בין נשים לטבע. בחרתי לחקור כיצד החיבור בין גוף האישה והטבע בא לידי ביטוי באמנות- החל מציורי אמנות עד לצילום. את החיבור בין שני אלו אבחן באמצעות ניתוח עבודותיהם של שלושה צלמים שונים מרחבי העולם - מרקו דה וול, רניה מטר ותמרה דין, בכל הצילומים יש חיבור בין גוף לנוף. בפרויקט שלי אשתמש בחיבור זה על מנת לבטא את הקשר בין אלמנטים בטבע לבין נשיות תוך חקירה של זרימה, התנגדות או התחברות של הגוף לאלמנטים אלו.

סקירת ספרות

נשיות וטבע באמנות

לאורך ההיסטוריה, אמנים רבים קישרו בין גוף האישה לטבע. חוקרים מצאו כי להרבה אמנים גדולים היה מכנה משותף כאשר הציגו נשים ביצירותיהם. לאמנים הללו היה שימוש משותף בטבע או באלמנטים מהטבע אשר לעיתים

קרובות שימשו לחיזוק הנשיות של הדמויות שתיארו בעבודותיהם. אמנים כמו פול גוגן, אדוארד מאנה והנרי מאטיס עשו שימוש רב בתיאור נשים בתוך נופי טבע מרשימים, דיוקנאות של נשים כללו פרחים, צמחים ו/או פירות ולפעמים גופיהן של הנשים היו דומים ומוקפים בעלים.

הקשר החזותי בין הגוף הנשי לטבע הוא חלק מההיסטוריה של הצגת נשים באמנות.

לאורך תולדות האמנות נשים הוצגו כאלות הנישאות אל מחוץ לכדור הארץ בהקשר עם הטבע או חדרות בתוכו.

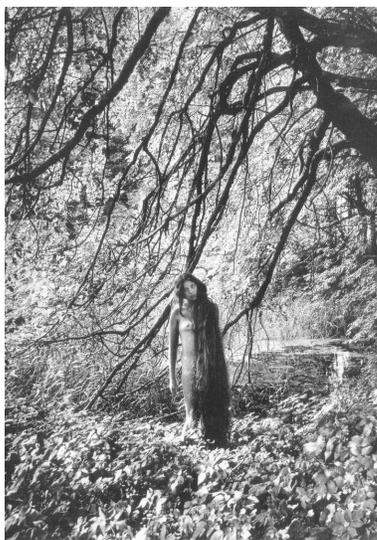
הגוף הנשי הוצג כמושא של תשוקה ויופי ואמנים רבים קישרו אותו ליופיו של הטבע. מסורת זו נמשכה אל תוך המאה ה-20 עם תצלומיו של הצלם רומנטאס דיצ'ביוצ'יס המציגים מראה נוף רומנטי של נשים צעירות סצנות שלוות בטבע.

יצירתו של פול גוגן - 'Two Tahitian Women'

יצירתו של אדוארד מאנה - 'Le Printemps (Spring)'

תמונותיו של הצלם רומנטאס דיצ'ביוצ'יס (Rimantas Dichavičius)

אחרי שנות השבעים, אומניות רבות פרצו בעולם האמנות, והחלו לפעול למען פירוק המבט הגברי כלפי נשים ונשיות בפרט. הסוגיה כיצד להציג את הגוף הנשי בעירום בטבע מבלי להפוך זאת לעניין אירוטי העסיקה אומניות רבות. הן ניסו באומץ רב להחזיר את העירום הנשי בטבע על מנת להציג באופן ויזואלי יחסי אנוש מורכבים בטבע. עם הזמן, צלמים רבים החלו להשתמש באסטרטגיה זו (שהקימו הנשים האומניות) כדי למסגר את גופי הנשים בדרכים שבהן ניתן להבדיל בין תמונותיהם לבין יצירות עבר שבהן מופיעים ייצוגים קונבנציונליים של גוף האישה בטבע. הצילום לא משמש רק כמכשיר הקלטה מעשי, אלא הוא גם שופך אור על היבטיים ספציפיים של יחס האדם לטבע. כמו בציורים גם בצילומים משמש הטבע כחלק מאמירה אמנותית וסימבולית על נשיות או מקום האדם במרחב.

דיון

שאלת המחקר שלי הייתה כיצד החיבור בין גוף האישה לבין הטבע בא לידי ביטוי באמנות – החל מציורי אמנות עד לצילום. הסקירה תרמה להבנת שאלה זו בכך שבעקבותיה נחשפתי לתולדות האמנות וכיצד הוצגו נשים בהן. למדתי בעקבות הסקירה, שלאורך תולדות האמנות נשים, והגוף הנשי בפרט, הוצגו כמושא של תשוקה ויופי ואמנים רבים קישרו אותו ליופיו של הטבע. בחרתי לשאול שאלה זו מפני שהתעניינתי מדוע איורי נשים רבים בעולם האמנות נשקפו בעיקר על פני נופי טבע, מה הקשר בין האישה לטבע והאם יש משמעות לכך. במהלך העבודה חקרתי את שלושה צלמים: מרקו דה וול, רניה מטר ותמרה דין. עבודותיהם של מטר, דין, דה וול נוגעות כולן בהקשרים שיש לאדם עם הטבע, אך ניתן לראות כיצד כל צלם מביא עימו את התפיסה שלו לגבי הקשרים אלו ואת האמירה האמנותית שלו. נראה כי דה וול הופך את הטבע למקום מלא אפלוליות ופחדים ונותן לדמות האישה מקום של מאבק עם הטבע, חרדות ואולי ביטוי לתת מודע האפל. בעוד נראה כי מטר בדיוק ההפך מדה וול. מטר מעניקה לטבע מקום של הגנה והרמוניה עם הדמות, וכך למעשה הטבע מקבל בצילומיה מקום מרכזי בסיפור. בניגוד לדה וול, שבצילומיו הדמות היא העיקר והטבע הוא התפאורה. אצל דין ניתן לראות כי יש שימוש בדמויות המצולמות לעיתים בהרמוניה עם הטבע ולעיתים מתקבלת תחושת כאוס אבל בסופו של דבר הטבע הוא 'דמות' מרכזית בתמונה והאדם מתאחד איתו.

פרק מתודולוגיה

מרקו דה וול (Marco de Waal)

מרקו דה וול נולד בשנת 1969, ובראשית שנות ה-90 עבר להתגורר ברוטרדם שבהולנד. דה וול מאופיין כצלם דיוקנאות אמנות וצלם דוגמנות. דה וול גם היסטוריון וכיום הוא עובד כמנהל בעיר רוטרדם. עבודתו של דה וול מוגדרת כצילום יופי אפל. שפת צילומו מאופיינת בהתמקדות בתמונות אמנות המייצרות תחושת אי נוחות רוב צילומיו כהים ומושחרים המעניקים תחושת מסתוריות. באתר שלו, דה וול מציג את עצמו כצלם בעל מחשבות ודימויים אינטואיטיביים, יצירתיים, גולמיים, גרפיים ואסתטיים עם ניגודים חזקים. הוא מציין כי למרות שביצירותיו ניתן להבחין שהדמות ממלאה תפקיד מרכזי בפריים, מבחינתו הכוח, העוצמה וההבעה הם החלק החשוב ביותר להעברת המסר שבתמונה. בנוסף, מדגיש דה וול שהוא מוקסם ממשחק האור והצללים בצילום. בשבילו, לתפוס רגע, רגש או מצב רוח מסוים זה מה שנראה הכי מושך ומעניין בצילום. העברת רגשות אלה הם מה שדה וול שואף אליו להגיע בזמן צילום יצירותיו.

רניה מטר (Rania Matar)

רניה מטר נולדה וגדלה בלבנון ועברה לארה"ב בשנת 1984. במקור הוכשרה כאדריכלית באוניברסיטה האמריקאית בביירות ובאוניברסיטת קורנל, בהמשך למדה צילום בבית הספר לצילום בניו אינגלנד ובסדנאות צילום. מאז 2009 לימדה סדנאות צילום לנערות בגיל העשרה במחנות הפליטים בלבנון.

כאישה אמריקאית ילידת לבנון, רקע החיים שלה והחוויה הבין-תרבותית שהתנסתה בה עיצבו והעצימו את שפת צילומה. היא הקדישה את עבודתה לחקר סוגיות של זהות אישית וקולקטיבית, בדגש על צילומי גיל ההתבגרות הנשי ונשיות. חלק מהמצולמות היו מארצות הברית בה היא מתגוררת כיום, וחלקן האחר היו ממזרח התיכון - מקום היוולדה. מטרתה של רניה בשילובן של נשים ונערות צעירות מאזורים שונים בעולם בצילומיה הייתה כדי להתמקד ולחקור את הרעיונות של זהות ואינדיבידואליות.

עבודותיה של מטר התפרסמו באופן נרחב והוצגו במוזיאונים ברחבי העולם. במהלך הקריירה שלה, מטר קיבלה מספר פרסים ביניהם פרס מורשת לשנת 2011 במוזיאון הצילום גריפין, מלגת גוגנהיים לשנת 2018, מלגות אומנים של מועצת התרבות מסצ'וסטס לשנת 2011 ו-2007 ובשנת 2008 הייתה פיינליסטית לפרס האומנה במכון לאמנות עכשווית בבוסטון.

כיום היא מתגוררת בבוסטון ומלמדת צילום במכללה לאמנות ועיצוב במסצ'וסטס ומציגה את עבודותיה ברחבי העולם. בנוסף לכך, היא מציעה באופן קבוע סדנאות, ביקורים בבתי ספר, במכללות, במוזיאונים ובגלריות בארה"ב ומחוצה לה כדי להרצות על צילום ועל עבודתה כצלמת.

תמרה דין (Tamara Dean)

תמרה דין נולדה בשנת 1976 בסידני שבאוסטרליה. היא אמנית צילום שעבודותיה חוקרות את טקסי המעבר של צעירים בעולם הטבע, תמרה מספרת שעבודתה בוחנת את היחסים בין בני האדם לעולם הטבע.

"מאז שאני זוכרת את עצמי השתוקקתי להיות בטבע. כשאני נכנס ליער אני מרגיש כאילו חזרתי הביתה. האהבה העמוקה הזו לטבע מודיעה על חיי ועל העשייה האמנותית שלי." (Tamara Dean)

הצילומים של תמרה דין לוכדים רגעי מעבר שיכולים לקרות בשבריר שנייה או לאורך כל החיים. סצנות פריכות, דוממות וחלומות להפליא, המופעלות על רקע פאר הטבע, דבר שהוא עבור דין הינו בסיסי ומהותי - הערכה שלנו לחיים בעולם מלכותי. הצעירים המופיעים בצילומים יוצרים רגעים חולפים, וממחישים את הפגיעות ואת ההרס של אנשים בטבע. ויתר על כן, את דרכי הגילוי שננקטו בכדי לכבוש את הרגשות הללו.

עבודותיה של דין הוצגו באופן נרחב ברחבי העולם והיא זכתה להכרה רבה בזכות צילומיה הייחודיים. עבודותיה הוצגו ביריד האמנות של אוקלנד 2019, סידני עכשווית 2018, סידני עכשווית 2017, דנייפר מלבורן 2017, FotoLeggendo רומא 2017, יריד האמנות של אוקלנד 2016, יריד האמנות '602' מלבורן 2016, סידני עכשווית 2015, יריד האמנות של מלבורן 2014, Aspettando FotoLeggendo רומא 2014, יריד האמנות Fotofever בריסל 2012 ופסטיבל הצילום פינגיאו בסין 2012.

ניתוח 3 צילומים

פרטים מזהים לצילום			
מקום הצילום לא ידוע	תאריך הצילום לא ידוע	הצלם Marco de Waal	שם היצירה Dina

תיאור הצילום

רוב צילומיו של דה וול ערוכים בשחור - לבן דבר המעניק תחושת אפלות, מסתוריות ואי נוחות כאשר הקהל צופה בתמונות.

דה וול מציין כי הוא מוקסם ממשחקי האור וצל, דבר הניכר להבחין הרבה בצילומיו. הצללים החזקים והחדים שניתן להבחין בתמונות מייצרים תחושת ניגודיות, פחד, עצב וחוסר שקט.

דה וול מוסיף לדבריו שאמנם הדמות המצולמת משחקת תפקיד מרכזית בפריים, אך ההבעה העוצמתית והחזקה של

הדמות המתועדת היא החלק החשוב ביותר להעברת המסר שבתמונה. הדמות היא זאת שמספרת את הסיפור

שבתמונה, והטבע הוא תפאורה הנלוות אליה.

ניתוח סובייקטיבי

בתמונה ניתן לזהות משחק מצוין עם אור וצל. האור והצללות מעניקים לתמונה תחושת מסתורין ואפלוליות. לפי דעתי, בחירתו של דה וול לערוך את התמונה בשחור לבן מחזקת את מטרת עבודתו שהיא התמקדות בדמות המוצלמת. בתמונה ניתן לראות דמות הממורכזת במרכז הפריים אשר ממלא את רוב הפריים. סיבה נוספת שלפי דעתי דה וול בחר לערוך את התמונה בשחור לבן היא על מנת שהצופים יתמקדו בדמות ובתחושות שהיא מעבירה בהם. כאשר תמונה ערוכה בשחור לבן, העין של הצופה מרוכזת בעיקר בדמות ובהבעת פניה מאשר בצבעים של התמונה.

שדה ראייה

התמונה צולמה בעדשת טלה. התמונה הינה תמונת פורטרט ולכן נעשה שימוש בעדשת טלה. בעדשות טלה ניתן לצלם צילומים מרחוק שבהם נדרשת הגדלה של נושא הצילום (שבמקרה הזה הנושא הוא הדמות). בנוסף לכך, ניתן להסיק כי התמונה צולמה בעדשת טלה כי לרוב נהוג לצלם פורטרטים בעדשת טלה.

הקפאה ומריחה

התמונה צולמה במהירות תריס רגילה שאינה דורשת מריחה או הקפאה של אובייקט מסויים. בתמונה ניתן לראות אישה אשר מצולמת באופן סטטי (היא אינה בתזוזה), לכן לא נדרש שימוש במהירות תריס גבוה כי לא לא היה צריך להקפיא את הדמות הסטטית.

עומק שדה
<p>התמונה צולמה בעומק שדה צר. התמונה הינה צילום פורטרט שבה ניתן לראות כי הדמות בחדות והטבע שסביבה מטושטש מעט, לכן ניתן להסיק כי נעשה שימוש בצמצם פתוח. בנוסף, לפי דעתי סוג העדשה השפיע גם על עומק השדה של התמונה.</p>
קומפוזיציה
<p>הדמות ממוקמת במרכז הפריים כך שהיא ממלא את רוב הפריים. הדמות מקבלת הצללות על פניה מהעלים שסביבה ומהשמש. הדמות הינה סטטית, היא עומדת ומסתכלת כלפי מעלה. אין שימוש בארט ואין סימטריה בתצלום.</p>
צבעוניות
<p>התמונה הינה בשחור לבן וניתן לראות בה קונטרסט גבוה בכך שיש דיוק על הצבע השחור והלבן ולא ניתן לראות גוונים אפורים בתמונה.</p>
תאורה, אור וצל
<p>התאורה בתמונה הינה תאורה טבעית המתקבלת מאור שמש. התמונה כנראה צולמה בשעות הצהריים מאחר והאור אינו חזק כמו אור של שעות הבוקר המוקדמות וגם לא אור חלש של שקיעה. התאורה הינה צדדית שתי סיבות. אחת היא מכיוון שהתאורה פוגעת בעיקר בפניה של הדמות אשר מסתכלת לעבר אור השמש ולא לעדשת המצלמה. והסיבה השנייה היא שניתן לראות כי החלק הימני של הפריים חשוך לעומת החלק השמאלי בו גם מוארות פניה של הדמות ומעט מחלקי גופה. בנוסף, התאורה הינה ממוקדת מכיוון שניתן לראות בפריים צללים חזקים.</p>
נקודת מבט וזווית צילום
<p>הפריים צולם מגובה העיניים. גודל הפריים הוא מדיום מכיוון שזהו צילום פורטרט ולרוב נהוג לצלם פורטרטים בגודל פריים מדיום. בעקבות מדדים אלה נוצרת הרגשת אינטימיות והזדהות בין המצולם לבין הצופה ו/או הצלם.</p>

סיכום ומסקנות

בחרתי בתמונה זו בגלל משחקי אור וצל שנוצרים בצילום זה. זה וול ידוע בעבודותיו במשחק מצוין של אור וצל, ולפי דעתי תמונה זו מביעה באופן הטוב ביותר את זה. ליישום הצילום שלי, אקח מן התמונה הזו את היכולת לעבוד עם אור על מנת להעניק לתמונה שלי הצללות יפות ונכונות מבחינה צילומית. ובנוסף, נראה כי התמונה צולמה ביער סבוך בעצים וענפים, לכן אנסה גם בסדרת הצילום שלי לצלם סט ביערות סביב ענפים ועצים.

פרטים מזהים לצילום

מקום הצילום בטרון, לבנון	תאריך הצילום שנת 2019	הצלם רניה מטר	שם היצירה Aya
-----------------------------	--------------------------	------------------	------------------

תיאור הצילום

התמונה הינה חלק מסדרת הצילום של מטר בשם "SHE". כאישה אמריקאית ילידת לבנון, רקע החיים של מטר והחוויה הבין - תרבותית שהתנסתה בה עיצבו והעצימו את שפת צילומה. היא הקדישה את עבודתה לחקר סוגיות של זהות אישית וקולקטיבית, בדגש על צילומי גיל ההתבגרות הנשי ונשיות. מטרתה של רניה בשילובן של נשים ונערות צעירות מאזורים שונים בעולם בצילומיה הייתה כדי להתמקד ולחקור את הרעיונות של זהות ואינדיבידואליות.

במהלך עבודתה על הסדרה 'SHE', חקרה מטר כיצד זה להיות ילדה ואישה כיום, בעולם שמציב שאלות אינסופיות על נערות ונשים מכל הרקעים. הבנות המצלמות הינן צעירות בסוף שנות העשרה - תחילת שנות העשרים. הסיבה לכך היא שאותן בנות צעירות נמצאות בגילאים שבהם הן מחליטות לעזוב את פקעת הבית, נכנסות לבגרות ומתחילות להתמודד עם מציאות חדשה שלעיתים אינן מוכנות אליה.

בסדרה זו (SHE) מטר צילמה את הנערות בסביבה בה הן נמצאות לאחר שעזבו את הבית. בסדרה מטר מתארת את היופי הגולמי של גילן הצעיר, את האינדיבידואליות שלהן (כל נערה אשר מצולמת שונה מהאחרות), את המסתוריות שחבויה בהן ואת היחסים שהן יוצרות עם סביבתן. היא מצלמת אותן כפי שהיא רואה אותן - יפות ומלאות חיים.

ההחלטה לצלם כל נערה באזור סביבתה המוכרת לה, באזור הנוחות שלה, רק מחזקת את רצונה של רניה לחשוף בפני הקהל את האינדיבידואליות והייחודיות של כל נערה ואישה צעירה.

ניתוח סובייקטיבי

התמונה מעבירה תחושת רוגע ושלווה בעקבות הצבעים החמים והאור הרך המתקבל מהשמש. הנערה שצפה על המים ועוצמת את עיניה מחזקת תחושות אלו בעת הצפייה בצילום זה. המסר המועבר לצופה אמנם סמוי, אך כן ניתן לזהות אותו בצילום כאשר מבינים מהו. מטר מתארת את היופי הגולמי של גילן הצעיר של הבנות, את היחסים שהן יוצרות עם סביבתן. היא מצלמת אותן כפי שהיא רואה אותן - יפות ומלאות חיים. הנערה שצפה על המים עם שיערה הפזור על המים והשמלה הלבנה והעדינה, עוצמת את עיניה ונראית כה שלווה ורגועה באזור נוחות שלה מחזקת את המסר של הצלמת בעת הצפייה בצילום זה.

שדה ראייה
<p>התמונה צולמה בעדשה רחבה. ניתן להסיק כי היה שימוש בעדשה רחבה בעת צילום פריים זה מכיוון שניתן לראות יותר מן הרקע סביב הדמות. הדמות לא גדולה מדי ביחס לרקע וניתן לראות יותר פרטים מן הסביבה.</p>
הקפאה ומריחה
<p>התמונה צולמה במהירות תריס גבוהה כזו שמאפשרת הקפאה של הדמות במים. ניתן לראות זאת בכך שהדמות צפה מעל המים ומצולמת באופן חד. במהלך הצילום הדמות אינה הייתה סטטית, מכיוון שלצוף מעל המים דורש תזוזה, ובתמונה ניתן לראות באופן מדויק כיצד השיער והידיים של הדמות חדים ללא כל מריחה. לכן ניתן להסיק כי התמונה צולמה במהירות תריס גבוהה אשר דורשת הקפאת כל האלמנטים אשר בתזוזה במהלך הצילום.</p>
עומק שדה
<p>התמונה צולמה בעומק שדה רחב. בתמונה ניתן לראות כי הדמות והרקע חדים ולא קיים טשטוש באף חלק בתמונה, לכן ניתן להסיק כי נעשה שימוש בצמצם סגור אשר מעניק עומק שדה רחב.</p>
קומפוזיציה
<p>הדמות ממוקמת במרכז הפריים כך שהיא ממלא את רוב הפריים. הדמות מקבלת צללים עדינים מקרני השמש על פניה וצווארה, רטיבות השמלה בחלקה התחתון והאלכסון המתקבל בעקבות מיקומה של הדמות ובחירת זווית הצילום, מעניקים עומק לתמונה. ניתן לשער כי הדמות אינה סטטית מאחר וצפה מעל המים. אין שימוש בארט ואין סימטריה בתצלום.</p>
צבעוניות
<p>התמונה מכילה ברובה צבעים חמים, מלבד השמלה הלבנה של הדמות. הצבעים הבולטים הינם השיער הכתום של הדמות, הסלעים החומים סביבה והשמש השוקעת אשר מעניקה תחושת חום ורוגע לתמונה.</p>

תאורה, אור וצל

התאורה בתמונה הינה תאורה טבעית המתקבלת מאור השמש. לפי הנראה, התמונה צולמה בשעות אחר הצהריים - תחילת ערב כאשר השמש התחילה לשקוע מאחר והאור אינו חזק וחד של שעות הבוקר, אלא רך וחלש כמו בשעות השקיעה. התאורה הינה צדדית המגיעה מצידה הימני של הדמות. ניתן לראות זאת על ידי השתקפות ברורה של אור השמש במים בצידה הימני של הדמות, וכן ניתן לראות גם את חלקה הימני מואר יותר מאשר חלקה השמאלי. בנוסף, התאורה אינה ממוקדת מכיוון שניתן לראות צללים רכים בפריים.

נקודת מבט וזווית צילום

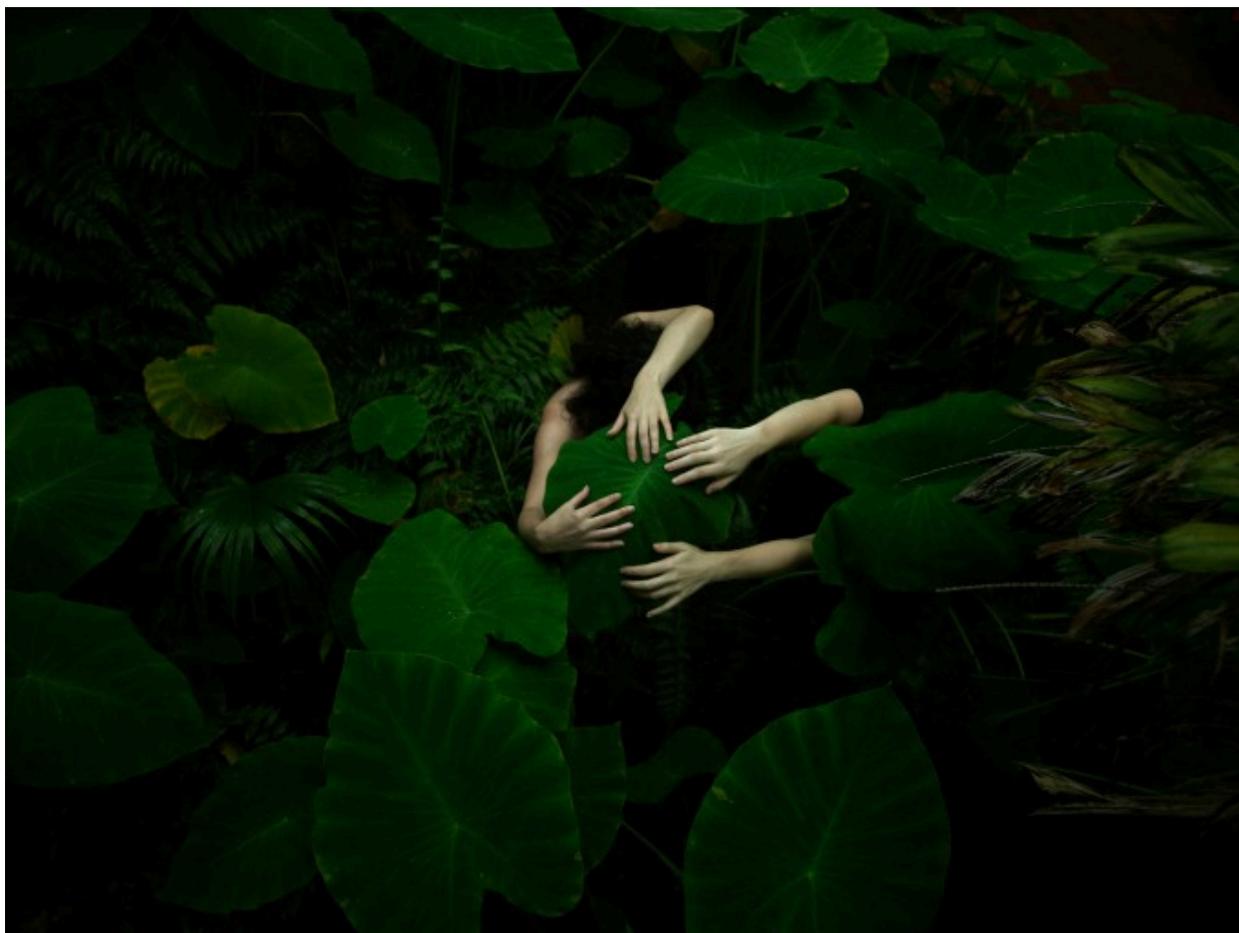
הפריים צולם מזווית גבוהה. גודל הפריים הוא לונג שוט מכיוון שניתן לראות הרבה יותר מן הרקע סביב הדמות וכמעט את הדמות כולה (מלבד כפות רגליה). בעקבות מדדים אלה הצופים מקבלים תמונה ברורה יותר של המתרחש בזמן הצילום בגלל שיש חשיפה יותר גדולה של הפרטים.

סיכום ומסקנות

בחרתי בתמונה זו בגלל התחושות שהיא מעבירה כאשר צופים בה. התמונה מלאה בצבעים חמים, הדמות שצפה באלגנטיות מעל פני המים בשמלה הלבנה ועוצמת את עיניה, השמש החמה והרכה שמשתקפת במים ופוגעת בחלקי פניה וגופה של הדמות, כל האלמנטים האלו מעניקים תחושת רוגע, שלווה ונחת בעת צפייה בצילום זה. ליישום הצילום שלי, אקח מן התמונה הזו את רעיון לבוש הדמויות. מאוד אהבתי שהדמות לבושה בשמלה לבנה המעניקה לתמונה סממן טהור ונקי. לכן, אנסה לשלב במספר סטים בסדרת הצילום שלי נערות הלבושות בשמלה לבנה.

פרטים מזהים לצילום

מקום הצילום	תאריך הצילום	הצלם	שם היצירה
אוסטרליה	שנת 2018	תמרה דין	Elephant Ear (Alocasia odora)

תיאור הצילום

הצילום לקוח מתוך סדרת הצילום בשם "In Our Nature". דין מציינת כי בעבודתה היא מדגישה את הקשר בין גוף לטבע והידידות של האדם עם הטבע הינם מוטיבים מרכזיים בכל עבודותיה. דין אינה מעוניינת להציג את האדם כעיקר, אלא הגוף הוא חלק מן הסיפור שבתצלום. האדם הוא חלק ממרחב מאוד גדול והוא מתקשר לסיפור שמובא בסופו של דבר בתמונה הסופית.

במהלך הצפייה בסדרה ניתן להבחין בשימוש רב בעירום המופיע כנושא קבוע בעבודתה של דין. לעירום יש משמעות סמלית במטרה להעביר את המסר של הסדרה, הדבר נועד כדי לסמל את הפשטה של גוף האדם בחזרה לתחושה של חיה. מבחינתה, עירום מייצג הפשטה פיזית, אך גם הפשטת המחסומים הפסיכולוגיים שבני האדם בונים בינן לבין עצמם והפשטת אחריותם כלפי הסביבה. בנוסף, דין מקשרת את העירום לייצוג המגדר. חשוב לה לתאר את הדמויות המצולמות באופן שמראה את כוחן. אם יש עירום בתמונה, הוא מופיע באופן שמדובר בכוח והעצמה אישית ופחות באופן אירוטי. העירום מחזק את תחושת הגאווה בגוף, נוחות ושליטה בגופניות.

ניתוח סובייקטיבי

התמונה קודרת ומעט חשוכה המעניקה תחושת מסתורין ואפלוליות כאשר צופים בה. חוסר הנראות של גופן המלא של הדמויות המצולמות, מחזקת את תחושת המסתורין והאי נוחות אשר הצופים יכולים לחוש בעת הצפייה בתמונה זו. לפי דעתך, בחירתה של דין לא להראות את כל הדמויות במלואן מחזקת את מטרת עבודתה שהיא לא להציג את האדם כהעיקר בתמונה, אלא גופו הוא חלק מן הסיפור שבתצלום. האדם הינו חלק מן הסיפור המובא בתמונה.

שדה ראייה

התמונה צולמה בעדשה רחבה. השימוש הידוע בעדשה רחבה הוא כאשר אנו רוצים להכניס הרבה יותר פרטים מן המרחב לתוך הפריים, וכך ניתן לראות בתמונה. יש הרבה יותר פרטים מן הרקע שסביב הדמויות המופיעות בצילום מאשר הדמויות עצמן - הדמויות יותר קטנות מאשר הפרטים ברקע. בנוסף לכך, ניתן להסיק כי התמונה צולמה בעדשה רחבה כי לרוב נהוג לצלם צילומי טבע ונוף בעדשה רחבה.

הקפאה ומריחה
<p>התמונה צולמה במהירות תריס רגילה כזו שאינה דורשת מריחה או הקפאה של אובייקט מסויים. לפי הנראה בצילום, הדמויות המופיעות מצולמות כאשר הן אינן בתזוזה, לכן לא נדרש שימוש במהירות תריס גבוהה כי לא היה צורך להקפיא את הדמויות הסטטיות.</p>
עומק שדה
<p>התמונה צולמה בעומק שדה רחב. בתמונה ניתן לראות כי הדמות והרקע חדים ולא קיים טשטוש באף חלק בתמונה, לכן ניתן להסיק כי נעשה שימוש בצמצם סגור אשר מעניק עומק שדה רחב.</p>
קומפוזיציה
<p>בצילום ניתן לזהות שתי דמויות שרק ידיהן גלויות לעדשת המצלמה כאשר סביבן רק צמחים ועלים. הדמויות חבויות בתוך השיחים כך שנראה למעשה שהטבע "מחביא ובולע" אותן בתוכו. תנוחות הידיים, סוגי העלים השונים, הדרגתיות הצבעים (מירוק לשחור (מבחוץ לבפנים)) וההצללות מעניקים עומק לתמונה. עומק זה מעניק תחושת מסתורין, חוסר נוחות ואפלוליות. אך עם זאת, סקרנות לגבי מה שחבוי מעבר לשיחים.</p>
צבעוניות
<p>התמונה בעלת צבעים קרים. הצבע המרכזי והבולט בצילום הוא ירוק. ניתן לשים לב גם להדרגתיות בצבעים המעניקים עומק לתמונה. האלמנטים הגלויים יותר לעדשת המצלמה הינם ירוקים וככל "שנכנסים פנימה לשיחים" הירוק נעלם והופך לשחור.</p>
תאורה, אור וצל
<p>מכיוון שהתמונה צולמה בטבע, ניתן לשער כי נעשה שימוש בתאורה טבעית המתקבלת הודות לאור השמש. התמונה כנראה צולמה בשעות הצהריים מאחר והאור אינו חזק כמו אור של שעות הבוקר אך גם לא חלש כמו אור של שקיעה. התאורה מקיימת ניגודיות בין כהה לבהיר בכך שידיהן של הדמויות גלויות יותר לאור מאשר העלים הירוקים. העלים הירוקים נמצאים יותר בצל מה שהופך אותם ליותר כהים, לעומת ידיהן הבהירות של הדמויות החשופות ליותר אור.</p>

נקודת מבט וזווית צילום

הפריים צולם מגובה העיניים. גודל הפריים הוא לונג שוט מכיוון שניתן לראות הרבה יותר מן הרקע מאשר הדמויות. הדמויות קטנות יותר בניגוד לרקע. בעקבות מדדים אלה הצופים מקבלים תמונה ברורה יותר של המתרחש בזמן הצילום בגלל שיש חשיפה יותר גדולה של הפרטים.

סיכום ומסקנות

בחרתי בתמונה זו מכיוון שמצד אחד היא יכולה להיות מטרידה אך מצד שני מאוד סיקרן אותי לדעת מה הסיפור מאחורי התמונה. צפיתי בכל סדרת הצילום "In Our Nature" של תמרה דין, ומכל התמונות בסדרה זו התמונה היחידה שהרתיעה אותי ובו זמנית שאבה אותי עליה. התמונה מסתורית כזו שיש בה תחושה שאתה נכנס לסיפור שלם שלא גלוי לעין. ליישום צילום שלי, אקח מן התמונה הזו דווקא את המסר שהצלמת רצתה להעביר. דין אינה מעוניינת להציג את האדם כעיקר, אלא הגוף הוא חלק מן הסיפור שבתצלום. האדם הוא חלק ממרחב מאוד גדול והוא מתקשר לסיפור שמובא בסופו של דבר בתמונה הסופית. בצילומים שלי אני רוצה שהדמות תקשר למרחב שסביבה, וכל דמות תבחר בקפידה כך שתתאים לאזור הצילום. בנוסף, דין מתארת את הידידות של האדם עם הטבע וכיצד הם מוטיבים מרכזיים בכל עבודותיה. בצילומים שלי, ארצה גם להראות את הקשר בין האישה לטבע וכיצד היא 'ממש' חלק ממנו ולא מצולמת 'ברקע הנוף' היוצר תחושת ניתוק מן הטבע.

יישום - יישום עבודת החקר בסדרת הצילום

בתחילת עבודתי התעניינתי בקשר בין האישה לטבע, האם יש משמעות לכך. בעקבות עבודת החקר, וסקירת הספרות בפרט, למדתי שלאורך תולדות האמנות נשים והגוף הנשי בפרט הוצגו כמושא של תשוקה ויופי ואמנים רבים קישרו אותו ליופיו של הטבע.

במהלך העבודה שחקרתי על שלושה צלמים: מרקו דה וול, רינה מטר ותמרה דין, הבחנתי כי עבודותיהם נוגעות בהקשרים שיש לאדם עם הטבע, וכל צלם מביא הקשר זה לידי ביטוי בעבודתו באופן ובאור ושונה. למדתי כי הצילום מאפשר לצלמים לבטא ולהראות היבטיים ספציפיים על יחס האדם לטבע. כמו בציורים, גם בצילומים משמש הטבע כחלק מאמירה אמנותית וסימבולית על בני אדם ובדגש על נשיות.

עבודת החקר השפיעה על המשך סדרת הצילום שלי בכך שבעזרתה יכולתי להבין, לראות ולהבחין כיצד אני מעוניינת להביע ולתאר נשיות בטבע בצילומים שלי. בעקבות עבודת החקר, החלטתי באיזה אופן אני מעוניינת לצלם את הנערות המצולמות (אופן בימוי הדמויות), בחירת הנערות המצולמות נעשתה כך שיתאימו לסביבת הטבע שבה אני מעוניינת לצלם (כל נערה נבחרה בקפידה לאזור צילום ספציפי כדי שתתאים לסיפור שבתמונה), לבוש הדמויות המצולמות הושפעה גם כן מעבודת החקר כי בעקבות העבודה גיבשתי את הרעיון הצילומי ואת המסר שאני מעוניינת להעביר בסדרת הצילום שלי. ואי לזאת, לבוש נכון של הדמויות המצולמות חשוב מאוד על מנת שישרת את המסר שהיני מעוניינת להעביר בפרויקט הצילומי שלי.

2 צילומי מחווה

צילום מחווה לצלם מרקו דה וול

תמונה זו היא תמונת מחווה לצילום של הצלם מרקו דה וול. תמונתו של דה וול השפיעה על בחירת לוקיישן לצילום התמונה שלי - שתי הדמויות צולמו על גזע עץ ביער. בחירת בימוי הדמות באה כמקור השראה מתמונה זו. כאשר צפיתי בתמונתו של דה וול הרגשתי, בעקבות עיניה העצומות ותנוחות גופה, שהדמות מאוד רגועה ושלווה. וכך ניסיתי להמחיש בצילום הפריים שלי, רוגע ושלווה.

צילום מחווה לצלמת תמרה דין

תמונה זו היא תמונת מחווה לצילום של הצלמת תמרה דין. תמונתה של דין השפיעה בעיקר על בחירת הדמות ובחירת הלוקיישן. כאשר צפיתי בתמונתה של דין, אהבתי את השילוב בין השיער הכתום של הדמות לבין הירוק של הצמחים, וכך ניסיתי לעשות בצילום התמונה שלי. בימיו הדמות הושפע גם כן מדין. בעת הצפייה בתמונתה של דין חשתי כאילו הדמות מכונסת בתוך עצמה, ולכן החלטתי לצלם את הדמות שלי יושבת וכפופה עם ראש מוטה כלפי רגליה המקובצות. בנוסף, בחירת סוג העדשה הושפעה גם מפריים זה. בתמונה ניתן היה לראות הרבה מן הרקע, ולכן החלטתי להשתמש בעדשה רחבה על מנת לתפוס כמה שיותר פרטים מן הסביבה הירוקה.

סיכום

בתחילת עבודתי התעניינתי מדוע איורי נשים בעולם האמנות נשקפו על פני נופי טבע, מה הקשר בין האישה לטבע, האם יש משמעות לכך. במהלך עבודתי על סקירת הספרות למדתי שלאורך תולדות האמנות נשים והגוף הנשי בפרט הוצגו כמושא של תשוקה ויופי ואמנים רבים קישרו אותו ליופיו של הטבע.

במהלך העבודה שחקרתי על שלושה צלמים: מרקו דה וול, רינה מטר ותמרה דין, הבחנתי כי עבודותיהם נוגעות בהקשרים שיש לאדם עם הטבע, וכל צלם מביא הקשר זה לידי ביטוי בעבודתו באופן ובאור ושונה. למדתי כי הצילום מאפשר לצלמים לבטא ולהראות היבטיים ספציפיים על יחס האדם לטבע. כמו בציורים, גם בצילומים משמש הטבע כחלק מאמירה אמנותית וסימבולית על בני אדם ובדגש על נשיות.

עבודת החקר תרמה ליצירה אישית שלי בכך שבעקבותיה לקחתי את היכולת להבין, לראות ולהבחין כיצד אני מעוניינת להביע ולתאר נשיות בטבע בצילומים שלי. לכל שלושת הצלמים שחקרתי יש שפת צילומים שונה אך ייחודית לו, מה שהופך את הדבר ליפה ומסקרן יותר. בעבודת הצילום שלי רציתי לחקור את שפת הצילום שלי ולקחת כמקור השראה, מן הצלמים שחקרתי אליהם, כיצד אני מעוניינת להביע את הרעיון הצילומי שלי בפרויקט אם זה בהקשר של בימוי הדמויות, בחירת לוקיישנים לצילומים ועוד.

רשימה ביבליוגרפית

- Omes, Nikki Zoë. (2019). The Ecofeminist Lens: Nature, Technology & the Female Body in Lens-based Art.

• האתר הרשמי של מרקו דה וול

<https://www.marcodewaal.com/fine-art>

- About Marco De Waal, LensCulture (שנה לא ידועה)

<https://www.lensculture.com/marco-de-waal>

• האתר הרשמי של רניה מטר

<https://raniamatar.com/portfolio/she/fleur-sauvage.php>

• ויקיפדיה, רניה מטר

https://en.wikipedia.org/wiki/Rania_Matar

- Jastrab, Ann. (2017). Rania Matar, All about Photo.com.

<https://www.all-about-photo.com/photographers/photographer/779/rania-matar>

• האתר הרשמי של תמרה דין

<http://www.tamaradean.com.au>

- Madeleine, Anna. (שנה לא ידועה) Tamra Dean, Artist Profile.

<https://www.artistprofile.com.au/tamara-dean/>

- Capture (2020) magazine, Tamara Dean,

- <https://www.capturemag.com.au/profiles/tamara-dean>